

HAVØRNA

Organ for Norsk Ornitologisk Forening avd. Nordland

Årg 10

1999

HAVØRNA

NR 10

Styre for NOF avd Nordland:

Leder: Johan Sirnes, Ramsvikvn 267, 8370 LEKNES

Styremedlemmer:

Harald Våge og Dagfinn Kolberg

Lokallagsadresser:

Bodø: Thor-E. Kristiansen, Hellåsvn. 5B, 8011 BODØ

Ofoten: P.boks 499, 8501 Narvik

Rana: Boks 301, 8601 Mo i Rana

Sør-Salten: Øystein Birkelund, 8178 Halså

Vesterålen: Ole P. Bergland, Oppslåttvn 13A,
8400 Sortland

Vestvågøy: Harald Våge, box 316, 8370 Leknes

Redaktør: Øystein Birkelund, 8178 HALSÅ

Forside: "Praktørfugl" av Karl B. Strann.

Midsider: "Gråspurvpar" av Karl B. Strann og

"Granmeis" av Kjell A. Meyer.

REDAKSJONELT

10 år. Et lite jubileum. "Havørna" så dagens lys i 1990, og dette blir altså årgang 10. Og da er det på tide å la andre overta stafettspinnen. Det er sikkert flere som har idèer og tanker om form og innhold av bladet vårt, og for å gjøre bladet bedre tror jeg det er nødvendig med en annen person bak spakene. Kanskje vil det bli mer spennende å sende stoff til "Havørna" dersom det blir en annen lay-out.

Når det er sagt, vil jeg straks legge til at det har vært skrevet mange interessante artikler. Medlemmene har vært relativt flinke til å sende meg stoff + masse bilder. Jeg tror det har vært en fin blanding av oversikter/statistikker og vanlige artikler. Å begrense utgivelsen til ett nummer pr. år tror jeg har vært fornuftig. Det har vært både arbeidsmessig og økonomisk overkommelig. Selv om det til tider har vært mye arbeid på "feil" årstid, så har det også til dels vært morsomt og interessant.

Jeg tror bladet vårt, sammen med NOF-treffene, er den viktigste faktoren som gir liv til fylkeslaget. Jeg takker for godt samarbeid, og ønsker den nye redaktøren lykke til med den fremtidige "Havørna".

Hilsen
Øystein.

SJEFEN har ordet

Havørna 10 år.

HAVØRNA kommer i år med sin tiende årgang og på vegne av styret vil jeg få takke Øystein for like mange års innsats som redaktør. Uten ham ville vi neppe hatt noe fylkestidsskrift.

Da han påtok seg dette vervet på årsmøtet i 89, hadde han erfaring bak seg med bladet E-Kongen som da var medlemsblad for Sør-Salten lokallag. I 1983 var det også et forsøk hvor man ga ut E-Kongen som organ for NOF-avd. Nordland, men det ble med denne årgangen.

Når jeg blar igjennom de ni første årgangene finner jeg et vell av opplysninger om nordlands fugleliv - jeg nevner i fleng:

Naturreservater - Grunnfjorden, Gimsøymyrene, Bliksvær, Karlsøyvær.

Prosjekter - storfugl, rovfugl, dvergås, kortnebbgås, sjøfugteltinger.

Overvintrende sangsvaner i Lofoten og hekkende sangsvaner i Vesterålen.

Grågås på Vega, hettemåker på Vestvågøy.

Truede nordlige sildemåker, sjeldne arter.

Sangere, havsvalemerking på Langøya.

Lokalnavn og tradisjon på fugl.

Observasjonslister fra ulike lokaliteter, ankomstdatoer for trekkfugl.

Turrapporter og småstykker om ulike emner.

Og mye mer!

For de fleste er det en seig barriere som må overvinnens før man får satt resultatene ned på trykk. Men når det først er gjort, og publisert i HAVØRNA, så står de der «til evig tid». HAVØRNA arkiveres ved Nasjonalbiblioteket og alle artikler kan skaffes gjennom bibliotekene.

Når dette skrives er det ennå usikkert hvem som blir ny redaktør, men vi i styret regner med at dette vil være klart til årsmøtet.

Årsmøtet og årets NOF-treff blir i Vesterålen i helgen 3 - 5 september - da håper vi å få treffe et stort antall av fylkets nærmere 400 NOF-medlemmer.

Johan

EN MERKELIG FUGL

Tekst og foto: Finn Fiva

På en av mine utflukter – denne gang i Cala Bona – fikk jeg øye på en merkelig fugl. Den lå på en sten som stakk opp av sjøen ca. 20 m fra land.

På denne stenen lå den i tre hele døgn. Fjerde døgnet ble litt av en overraskelse, for da befant fuglen seg i haven til det hotellet vi bodde i. Vi gav den vann og mat, og den ble ved hotellet helt til vi reiste. Kanskje er den der ennå.

Jeg har alltid et par fuglebøker med – uansett hvor jeg drar, men denne fuglen lette jeg forgjeves etter. Ikke har jeg funnet den i andre fuglebøker heller.

Formannen i NOF Bodø lokallag, Thor Edgar Kristiansen, mener fuglen er en *hybrid*, en avart mellom *and* og *kalkun*. I og for seg intet dumt forslag. Hodet minner om en kalkun, og den har svømmehud mellom tærne.

Ender parrer i vannet, kalkuner på land. Jeg skulle likt å se denne parringen.

Kalkun eller and - eller begge deler?

NOF-TREFFET 1998 PÅ FAUSKE

Foto: Viggo Albertsen

SANDTJØNNA

Tekst og foto: Harald Misund

De fleste som tar en tur til Værøy, finner vel veien utover til Måstad for å se på fuglefjellet der. Værøy har i sitt kommunevåpen ei lunde, som de med god grunn mente var et passende valg for stedet. Har noen spurt meg om en karakterfugl for Værøy, har svaret vært ringtrost. Ringtrostens sang høres om våren over hele fjell-/urlandskapet.

Værøy er ei så stor øygruppe at en med fordel kan dele opp øya i 2-3 mindre områder, om det er ønskelig å få med noe av fuglelivet her. Et slikt sted er Nordværøy med Nordlandshagen, og fjellet Nordlandsnupen bør det i så fall avsettes tid til. Bilde 1 viser Nordlandshagen der flyplassen nu ligger, med den runde Sandtjønna og våtmarkene vest av bebyggelsen på Nordland. Bilde 2 viser flyplassen ferdig utbygget. Begge bildene er tatt fra aksla på veg opp til Nordlandsnupen.

Sandtjønna er beskrevet av Jon Fjeldså i Vår Fuglefauna nr.4/82, der han nevner hekking av snadderand. Det skulle gå helt til 1989 før det passet med datoen slik at jeg også fikk oppleve å se den med unger i Sandtjønna, den første gang jeg har sett den hekkende. I de små våtmarkene bak kirka inn mot fjellfoten er det noen små vannsamlinger med åpent vannspeil. Her har det holdt seg ett par stjertand, brunnakke, stokkender og krikkender flere år i mai måned. Også andre ender, som jeg ikke har klart å artsbestemme, har holdt til inne i det tette sivbeltet. Det er mulig at reirplassen for brunnakke, snadderand og stjertand ligger et stykke vekk fra selve Sandtjønna. Våtmarksområdet ligger parallelt med flyplassen og er ikke forandret siden byggingen av denne i 1985.

Sandtjønna er ei grunn vannsamling ca. 1 meter på det dypeste, og ca. 50-60 meter i diameter og ligger på tidligere sjøbunn. Den er næringsrik av et stort besøk av krykkjer, andre måsearter og ender som vasker seg i tjønna. Utover sommeren er det et rikt liv av vannlopper som opptrer som en grøtaktig masse (akvariemat). Stor damsnegle og trepigget stingsild finnes også i tjønna. Et belte av tjønnaks og andre plantearter vokser langs strandsonen. Siden det på samme tid kan påtreffes kull av; brunnakke med 3 unger, snadderand med 5 unger, og stjertand med 6 unger, indikerer det at tjønna er næringsrik og er sjelden for Nordlandskysten.

På tangvollene like utenfor sitter krykkjene som "hvite flak" etter å ha vært på næringsøk rundt Mosken og på yttersida av Lofoten. Hit trekker de inn for vask og renhold av fjær, og om våren henter de redematerialer i tjønna. På vestenden av flystripa til den nå nedlagte flyplassen, er det også, i likhet med tarevollene, blitt et yndet krykkjemøtested. Ellers egner rullebana seg til kjøkkenbenk for måser som knuser kråkeboller og muslinger på banen uten at de trenger å ha den store treffsikkerheten for å lykkes. Det kommer også en rekke andre fugler hit som hekker i nærheten: rødstilk, sandlo, vipe og tjeld. Er en heldig med været kan en se trekket av lunde, alke og lomvi til fuglefjellene på Måstad og Røst som går på høyde med Skarvholman, for øvrig de ytterste holmene i Lofoten som har hekkende storskarv.

Siden her er mye fugl, er det ikke uvanlig å se havørn og vandrefalk på jakt, siden begge arter hekker i nærheten. I sjøen utenfor regjerer haverten, mens oteren har sin faste vandring til Sandtjønna og de andre tjønnene siden den trenger ferskvann til stell av pelsen.

Nordlandshagen er et godt utgangspunkt til tur utover til Måstad (2-3 timer), eller en tur til Breidvika og med oppgang til Nordlandsnupen, eller få skyss av en lokalkjent fisker ut til Svarvan og se den beryktede Moskenesstraumen under arbeid. Der hekker lunde og stor-/toppskarv, og en kan være så heldig å se havsvale på høylys dag.

Om en ønsker å ligge i telt i Nordlandshagen er det fullt mulig, bare husk på drikkevann. Men jeg vil anbefale et rom på den tidligere prestegården, med vindu mot Mosken og Wilhelmstind, kaste et blick på dueslaget på låven, og undre seg om det noen gang har vært i bruk..

Bilde 1 : Nordlandshagen før utbygging av flyplassen. Bak Sandtjønna sjømerke på Heimretussen.

Bilde 2: Nordlandshagen etter utbygging av Værøy lufthavn, Sandtjønna er bevart.

Harlekinand på Fauske 15. mai 1998

Av: Martin Eggen; Norsk Ornitologiske Forening, Bodø lokallag

Historien om min hittil størst oppdagelse på fuglefronten begynte en trøtt fredagsmorgen midt i mai. Jeg hadde nettopp ankommet Bodø etter tre satserdøgn på Røst, der en antatt hybrid *toppand x bergand* hann ble høydepunktet. Det tar liksom ikke "helt av" av slikt no, selv om det er artig med utfordringer; *Aythya* hybrider er ikke av de letteste.

Men nå var jeg altså tilbake i hjembyen med kun et mål for øye. NOF, Bodø lokallag hadde nemlig oppdagat en *egretthegre* på en av sine ekskusjoner, noe som følgelig måtte medføre at jeg hadde reist hjem igjen i all hast. Den aktuelle lokaliteten og de nærliggende områdene ble nøye trålet uten resultat. Ergelig! Hvite hegrer er det noe spesielt med, og *egretthegre* manglet på listen.

Men det nyttet ikke å gå å henge med hodet når våren er i full gang og trekket på sitt høydepunkt. Dagen var enda ung, og med varmt, stille maivær sitret det fortsatt i kroppen. Her skulle nye bomber finnes... Først middag, så skulle resten av ettermiddagen og kvelden brukes til skåding. Etter å ha tatt den vanlige ruten innover landet (Saltenfjorden, mot Fauske) var jeg fornøyd med tingenes tilstand, selv om ikke det helt uventete hadde dukket opp. Men hvem kan klage over en *praktærfugl* hann, 2 *gulneblom* i sommerdrakt, samt over hundre *stor- og smålom* og et mylder av vadere og ender? Spesielt hadde jeg merket med at store med *havelle* hadde ankommet. På en av kronlokalitetene, Klungsetfjæra i Fauske, ble en *snadderand* hann oppdagat – mmm, navnet måtte ha en dobbel betydning, for den er virkelig snadder for en nordlending.

Men vent. Hva er det som ligger der ute på vannet, like utenfor land? Hva?! En rekke tanker og følelser går gjennom hode og kropp. "Hva skjer, hvorfor hallusinerer jeg, er dette virkelig?"; så innser du det som du egentlig har vist i flere sekunder alt: du ser rett på en guddommelig vakker *harlekinand*! En hannfugl! "Bilder, jeg må ta bilder!"

Bildene blir tatt, synet nyt. De få ornitologene i området med kryssofil legning blir kontaktet, det vil ta de knappe 45 minutter å komme fram dersom de trækker på gassen. Fuglen ligger der den. Om den er forvirret eller tar livet helt med ro vet jeg ikke, men den synes å holde på samme plass. Fanden, nå begynner den å svømme utover. Selv om den etterhvert kommer ganske langt ut, og vinden øker på, er den relativt lett å følge med teleskopet. En høy flytstilling, som en kork, og vakre hvite tegninger på hodet sørger for det. Spesielt den hvite flekken ved nebbroten vistes på lang avstand. Til slutt forsvinner den. En stille fjord i Nordland var nok ikke plassen for den likevel. Ikke så rart kanskje, det ligner ikke akkurat på de strie bekkene den liker å holde seg i om sommeren, eller de værharde klippestrendene den overvintrer ved. Faktisk blir "min" fugl ikke sett dykke eller gjøre noe form for næringsøk.

Jeg ble eneste observatør. Synd, for denne fuglen kunne utvilsomt ha gledet mange lokale og muligens også tilreisende fuglefolk. Uansett, det var hyggelig den fant det for gitt å belønne en ung "fuglejunkie" på evig leting etter rariteter på denne fine maikvelden.

Det hører med til historien at *egretthegren* dukket opp igjen etter en ukes tid på samme lokalitet som den først ble oppdaget. Denne måneden overgikk dermed all forventning i dette området med altfor få fuglefolk. Andre høydepunkt våren 1998 var en *dverggås* på Rognan i Saltdalen i månedskiftet og en 3K+ hann *sibirlo* på Røst i juni. Tar også med at *snadderanden* hadde et eksepsjonelt godt år i Salten området, med minst 7-8 forskjellige individer. Dette skyldes trolig mye fint vær med sørøstlige vinder i slutten av april og begynnelsen av mai.

HARLEKINAND

FUGLER PÅ MALLORCA

Tekst og foto: Finn Fiva

Mange Bodøværinger drar til Syden på ferie, og det er ikke noe å si på det. Det er jo herlig med sol, varme, palmer og badeliv. Er imidlertid reisemålet **ALCUDIA**, og du er interessert i fugler, bør du absolutt ta deg en tur til våtmarksområdet **ALBUFERA**.

Mallorca – eller øygruppen Balearene – har vært styrt av mange forskjellige kulturer gjennom tidene, men jeg tror det var araberne som drenerte, laget brønner og vanningskanaler i våtmarksområdene for å fremme jordbruket. I Albufera ble dette dreneringsarbeidet stoppet – på grunn av malaria har jeg lest et eller annet sted – og bra var det, for i dag vrirler det av ender, vadefugler, frosker og padder i de gamle vanningskanalene. Albufera byr på fantastiske naturopplevelser.

Fra de fleste hoteller i Alcudia kan du gå til Albufera på ca. en halv time. Du kan leie sykkel og sykle på et kvarter eller ta buss og du er fremme på 10 minutter.

Innenfor porten til våtmarksområdet går eller sykler du ca 1 km til en vaktstue hvor du kan få de opplysninger og brosjyrer du trenger over fugle- og dyrelivet i området. Selve veien fram til vaktstua er faktisk en opplevelse i seg selv. Du hører lyder hele veien. Et kor av frosker og padder konkurrerer med sangere som tamarisksanger, cettisanger, sumpsanger, rørsanger m.fl. Vel framme ved vaktstua fortsetter du på smale stier som fører fram til utkikkshytter hvor du i fred og ro kan studere fuglelivet. På åpne områder kan du se sniper, langbeinte styteløpere og hvite egrettheger. Du kan også se flamingoer og, om du er heldig, en og annen gribb. Sivhauken patruljerer hele tiden i lav høyde over området, og fiskeørna dykker etter fisk der det er åpent vann. Leonorafalken kan iakttas på Balearene. Jeg har ikke sett den, men håper å få se den i mai 1999 når jeg atter begir meg inn i det naturskjønne våtmarksområdet.

Fra denne utsiktshøyden kan du beskue hele våtmarksområdet.

Rødhodeand

Stylteløper

Alle her er engelske ornitologer - bortsett fra han i den lyse jakken:
Han heter Arne Nystad og er fra Bodø.

HUSET PÅ BJØRNSKINN

Av Harald Misund

En fin sommerdag kjørte jeg over broen til Andøya og tok veien som dreide nordover til Nøss. Da jeg så det fine gamle huset, var det naturlig med en stopp. Bak de smårutete vinduene hang det ennå gardiner, men huset stod til forfall. Jeg kjenner ikke til hvem som har bodd her, men det var en byggherre med god smak. I røret var det bygget et stort skjærrerir. Et byggverk som i likhet med huset har vært arbeidskrevende, men sannsynlig godt plassert for vær og vind.

Nå mens folkene er borte, må nok skjærreriret lite på at naboene holder ut, ellers blir det vel også nødvendig for skjærrerirene å flytte til et annet område.

Bildet ble tatt 1.juli 1985.

Foto: Harald Misund

Ørnestammen i Skottland

Tekst og foto: Harald Misund

Overføringen av havørnunger fra Norge til Skottland er nu over, og det kan vel være av interesse med et tilbakeblikk. Hvorledes prosjekt begynte og til en vellykket avslutning i 1998.

I 1959 ble det første forsøk på å overføre havørn til Skottland utført av Pat Sandeman fra Royal Society for the Protection of Birds (RSPB). Den norske medhjelper (uten å være helt sikker) tror jeg var Reidar Brodtkorb. Det blei sendt over en voksen fugl og to unger til Glen Etive i Argyll (vestkysten av Skottland innafor øya Mull). Den voksne fuglen var tam, og blei fanget inn av noen som trodde det var ei kongeørn og sendt til London Zoo. Men der oppdaget de at det var ei havørn og sendte den tilbake til Skottland, der den havnet i Edinburgh Zoo. De to ungene blei flygedyktige. Men en blei tatt i ei revesaks seks måneder seinere, så kun en av disse fuglene hadde Skottlands kyst for seg sjøl.

Hvor disse fuglen kom fra har det ikke vært mulig å oppspore.

Da vi i Norge strevde med å få havørna fredet i landet, kom forespørselen etter unger til Skottland.

Det var direktør George Waterston (RSPB) Skottland og professor Johan Fr. Willgohs ved Universitetet i Bergen som stod bak, og her kommer for første gang Nordland inn som "havørnlandet" der det var en stor nok bestand til å bidra med et slikt forsøk.

Det blei samlet inn kun fire unger, der to kom fra Nordland (Bodø-Lødingen), for øvrig den eneste Lofotværing som er kommet med i prosjektet. De to andre kom fra Vikna i Nord-Trøndelag.

Utsettingsted var Fair Isle utenfor Shetland

Alle fire ungene blei flygedyktige. En av fuglene forlot øya like etter og blei ikke sett mer. De andre holdt seg på øya til neste år. Utpå vårparten forlot to fugler øya. Den siste gjenværende fuglen på øya døde sist i august, det viste seg at fjærdrakta var blitt tilgriset av olje fra havhest. Hvorledes det gikk videre med de to fuglene som forlot Fair Isle er ikke kjent, men mulig kan de ha overlevd frem til neste forsøk.

1975-1985.

Så kom et bedre planlagt forsøk startet av Nature Conservancy Council (NCC), med direktør Morton J. Boyd i spissen, en av de ledene naturvernere i Skottland etter krigen, og igjen Johan Fr. Willgohs, nu godt kjent i Nordland og ikke minst en av de fremste for fredningen av havørn som blei vedtatt fra høsten 1968. I Skottland blei øya Rum i Indre Hebridene valgt som utsettingsted. Hele øya er et naturreservat som eies av NCC.

Fra 1975 til 1985 blei 85 havørnunger overført, av disse kom 82 på vingene.

Den første unge av «den nye stammen» tok til vingene fra øya Mull i juli 1985.

1993-98.

Siden tallet av unger ennå var lite, blei det bestemt at en ny pulje var ønskelig. Nu var det også blitt en forandring i organisasjonen, siden NCC forandret navn til Scottish Natural Heritage (SNH).

Det blei også valgt et nytt utsettingsted på fastlandet, slik at det var lettere å få tak i veterinær om det skulle vise seg nødvendig i den 5 ukers lovbestemte karantenetid.

Det blei overført 59 fugler, 58 kom på vingene. To par av disse gikk til hekking som 4-åringer. Slik tidlig hekking av havørn har ikke tidligere vært kjent. En av ungene drog nordover til Shetland og derfra tilbake til Norge, det var heller ikke ventet.

Siste overføring i 1998 var på hele 12 unger, det største antall noen gang levert. Samtidig kom minst 12 unger på vingene av skotske havørnpar.

Sammendrag:	1959	1 ad. 2 unger til Glen Etive, Argyl.	Ukjent leveringsted.
	1968	4 " Fair Isle, Shetland.	2 fra Nordland, 2 fra Nord-Trøndelag
	1975		
	1985	85 " Rum, Indre Hebridene .	Alle fra Nordland
	1993		
	1998	59 " Ross and Cromarty .	58 fra Nordland, 1 fra Møre og Romsdal

Kilde: Love John A. 1983 *The return of the Sea Eagle*, Cambridge Univ. Press, Cambridge.

Kaniner inngår i havørnens byttedyr i Skottland. Her en av de første "Nordlandsørnene" med en kanin i klørne. Fair Isle, mars 1969.
 Foto: Roy Dennis.

(PS. Melding fra Alv O. Folkestad: Den havørna som kom over til Norge i 1994, er i år observert i en fjord innenfor Haugesund).

RAVNEN

Tekst og foto: Harald Misund

Det kan være mange synspunkter om ravn, men etter min mening er det en vakker fugl som jeg har beundret mange ganger. Ettervert som årene har gått, har jeg sett mange ravnereir, fra inne på fjellet til de ytterste lave holmene ute på Værøy og Røst. Jeg husker et reir på Hekkelen innafør Mosken som var plassert kun et par meter over flomålet. Et annet ute på Storfjellet, var reirskåla vakkert kledd med den fineste ull av en utegangersau, som hadde vært så uheldig og rapa utfor.

Kystravnene er i klart flertall, siden det er her næringstilgangen er størst. Ravneparene inne på fjellet har ikke de samme mulighetene, og må leve smalhans enkelte år. Lokalisering av enkelte ravnereir er vanskelig, det har jeg erfart mange ganger. Å finne det igjen etter noen år er som å leite på nytt. Det skal være en nøyaktig nedtegnet kartreferanse om en skal komme til et snarlig resultat. Enkelte par har jo også flere reirlokalteter å velge i.

I mine dagbøker ser jeg i ettertid at jeg ikke har vært nøyaktig nok. Jeg må leite både vel å lenge for å finne enkelte reir, men det gir meg en viss spenning å leite. Forleden dag, 17 mars, var jeg på tur til et ravnereir i Svendsdalen i Bodinmarka. Begge fuglene var tilstede. Reiret fant jeg for «annen» gang i fjor høst etter to tidligere turer uten resultat. Det lå fint gjemt inne i et hulrom i en liten hammer i elvedalen. Siden det er bygget en slalåmbakke i nærheten, så jeg at mye av reirmaterialet var deler av flere fargerike klesplagg gjenglemte i slalåmbakken. Jeg minnes at jeg prøvde å ringmerke ungene tidlig på 60-tallet, men måtte gi opp.

Et annet ravnereir jeg kjenner er på Bodø Hovedflystasjon. Det har vært bebodd årlig helt siden jeg først registrerte det i 1961. I år lå ravn, igjen og ruget 23 mars. Riktignok var det første reiret plassert på ei hylle ca.30 meter unna nåværende reir, men det er ikke uvanlig at der er flere eldre reirplasser i samme berg. Ravneparet her er vant med støy siden det er bygget en kortholds skytebane like ved. Så snart ravneparet begynner redebyggingen blir de andre ravnene som holder til på stasjonen om vinteren borte. Jeg har mange ganger sett hvordan ravn, her om vinteren passer opp tårnfalken som tar mus i fjærområdet, eller langs rullebanen, og ofte fratar den sitt bytte.

At ravn, er så trofast mot sin valgte reirplass, gir oss en mulighet å følge ravnepar år etter år. Når jeg leser hvor mange ravnepar enkelte ornitologer kjenner til, som eks. Derek Ratcliffe som i sin nye bok «The Raven» ramser opp bestanden i Skottland og England og tetthet innen forskjellige deler av landet, levealder, næring og andre opplysninger fra lang tid tilbake, vekker det beundring hos meg. Det virker solid når han dokumenterer flere par som han har fulgt siden 1945, og kan vise bilder av reirrområder der landskapet nu er forandret av treplanting. Det kan være til ettertanke for oss andre. I Nordland er vi ennå i begynnerfasen når det gjelder undersøkelse ikke bare av ravn, men også andre arter. Men tenk for en utfordring å ha nesten et helt fylke som er ornitologisk ukjent.

I nærheten av ravnens hekkeplasser, finner vi også flere andre arter som er viktige å få kjennskap til. Jeg har prøvd å danne meg et bilde av hvor ravn, hekker i forhold til havørn og vandrefalk, men har få data ennå. Men både havørn og vandrefalk hekker i nærheten av hverandre tildels i samme fjellvegg. Ofte hekker ravn, lavest i terrenget, og vandrefalken høyest som i Hagtinden på Sørfugløy (se bilde), men det trenger ikke være noen regel. Jeg har kjennskap til ett ravnereir som ble overtatt av havørn, der havørna brukte ravnereiret som fundament. Likeledes har et eldre havørnreir vært brukt av vandrefalk.

Det er en stadig konflikt mellom de arter som bruker samme del av et fjellparti, selv om det kan variere mye. Sannsynligvis er det stor forskjell på de enkelte par. Ravn, har ofte flygedyktige unger alt i første uke av juni, før både jaktfalk og vandrefalk. Ravnunger har jeg funnet som bytte både i havørnreir og ved kongeørns reir, så de uerfame ungene lever nok svært usatt.

Jeg arbeider nu med å finne ut hvor mange ravnepar det kan være innen kartbladet

SALTSTRAUMEN (2029III). Selvfølgelig en oppgave som er uoppnåelig, men kan være en utfordring allikevel.

Kartbladet strekker seg helt fra Saltfjorden til utløpet av Beiarelva, så landskapet varierer mye. Kun på Straumøya finner jeg kartnavn som har med ravn å gjøre; to steder navnet Ramnflåget, men kun på et av sted hekker ravn, tidligere har det vært hekking på begge steder. Det er på mange andre kartblad vanlig å finne slike navn, men ravn er vel en fugl som ikke alltid har vært beæret med å få sin tilhørighet til stedet.

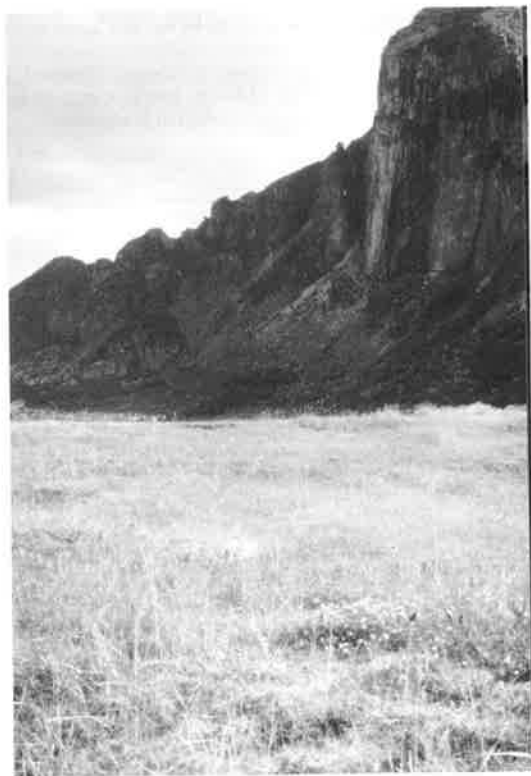
Innen nevnte kartblad har jeg hittil funnet 9 ravnepar, 12 havørnpar, 2 kongeørnpar og 2 jaktfalkpar, men det er sannsynligvis langt flere ravnepar enn det jeg hittil kjenner til.

I de indre fjellområdene, som for meg er mindre kjent, er det forholdet mellom jaktfalkens bruk av ravnereir som hekkeplass som skulle ha vært bedre undersøkt, så derfor er det så spennende å kjenne ravneparenes hekkeplasser, og se hvilken art som hekker i berget i det enkelte år.

Det skulle vært kjekt om flere fattet interesse for ravn i Nordland, og det er det mulig flere har uten at jeg kjenner til det. I alle fall må det være et mål å gi ravn en bedre status, på lik linje med andre arter.

Foto: Hagtinden, Sørfugløy, Gildeskål kommune.

Der ravn, vandrefalk og havørn har sine eldgamle hekkeplasser.

SANDSVALENES VALG AV REIRPLASS

Av Harald Misund

Forleden dag var jeg en tur på Seines, ytterst på Straumøya (Bodø) for å se etter en gammel reirplass for sandsvaler, som jeg fant for minst 30 år siden. Reirene lå i en lav elvebanke i elva som renner fra Seinesvannet. Denne plassen husker jeg spesielt fordi høyden på elvekanten ikke var høyere enn ca. 50-70 cm over normal vannstand. Og ved en økning av vannstanden ville det fort bli flere vannfylte reirganger. Nå er elvebredden på begge sider bevokst av trær og busker, så det var ikke lenger spor av de gamle reirgangene.

Et anet hekkested for sandsvaler på samme øy, var ved det gamle gravstedet der det ble tatt ut skjellsand. Her hekket i flere år 8-10 par. Nå var her opparbeid en parkeringsplass, og hekkeplassen var naturligvis borte. Slike eksempler er det mange av i de fleste kommuner, så når en finner en koloni av sandsvaler er det usikkert om den er på samme sted etter noen år. Dette er jo naturlig siden reirplassene velges der det til stadighet foregår skiftninger i grunnen enten av menneskelig virksomhet eller av naturlige årsaker.

I kyststrøkene hekker den oftest der det hav vært gammel sjøbunn, der folk har tatt ut fyllmasse og laget ei naturlig skjæring. Når først sandsvalene har etablert seg er det heldigvis de fleste som gir fuglene fred i hekketida, slik som på bildet, der fuglene hekker ved en mindre trafikkert vei på Fjære i Kjerringøy.

En koloni på ca. 30 par har hekket noen år på Myrneset ved Soløyvatnet (Bodø). Reirene er gravd inn i torv, ca. 1m over vannspeilet, men bølgeslagene bryter stadig ned torvlagene og forandrer hele tiden mønster i myrkanten, og dermed også hekkeplassen.

Jeg kjenner ikke andre hekkeplasser som er plassert slik i en torvkant. I Norges Fugler s.509 (Haftorn 1971) står det om hekking av sandsvaler i torvlag på hustak, men kjenner noen av Havørnas lesere om hekking i eldre torvdammer o.l. eller på lignende steder som ved Soløyvatnet?

Kilde: Svein Haftorn: Norges Fugler 1971. Univ.forlaget, Oslo.

Sandsvalehekkning i veiskjæring på Fjære i Kjerringøy. 6/7-1998.

En hvileplass også for sau med lam, når solen varmer. Foto: H. Misund.

Og med det ble en "ny" gutt født...

- om Misværmarka, fugl og identitet

Tekst og bilder: Martin Eggen, NOF Bodø lokallag

Adresse: Madlamarkvn. 6, Rom 203, 4041 Hafstrøfjord

Telefon: 51554903/90943924

De fleste av oss har en spesiell lokalitet eller område der den gryende interessen for fugl så dagens lys. Man tenker ikke bestandig så mye over det, men slike områder har man mye å takke for.

For meg kom Misværmarka i Skjerstad kommune til å bli et slikt område. Selv om jeg nå bor i Stavanger, med landets beste raste- og trekklokaliteter i nærheten, hender det at man drømmer seg tilbake til Salten og Misværmarka. Storlomparet i Skarsvannet, uglekassene oppi lia, stemningen; følelsen.

For fugl er mer enn bare fjærkledd skapninger. Det er i samspillet med naturopplevelsen, identiteten og undringen at man får de store opplevelsene. Nærheten til omgivelsene i ditt egent univers, med alle de kjente omgivelsene og fuglene. Etter hvert som kunnskapsnivået og kompetansen vokser bare øker nysgjerrigheten og interessen. Du blir aldri utlært og stadig dukker det opp ny spennende opplevelser og fugler.

Betydningen av fuglene på foringen utenfor hytta, din første trekryper for området og artsbestemninger tidlige ungdomsår får en ny mening når man tenker tilbake. Fuglene var spesielle i Misværmarka, ulik de man fant andre steder. Disse valgte nemlig å komme tilbake hver vår akkurat her - tenk her; dette området som du etter hvert kjente like godt som din beste venn. Og en venn var det området var. En venn som stadig viste nye sider og som man aldri ble lei av.

Kanskje viktigst av alt er likevel miljøinteressen og bekymringen for omgivelsene som blir til med fugleinteressen. På mange måter er fugleføring og opphenging av fuglekasser miljøvern i praksis, man ser resultatene og man vet at man gjør en betydningsfull gjerning. Ingenting er som å se at perleugla har funnet frem til ugleholken i år også! Man lærer de forskjellige fuglers leveområder, biotoper, å kjenne, og dermed blir man også med ett så skremmende klar over fuglenes nære forbindelse til sine nødvendige skogs, landskaps- og våtmarktyper. Det lille tjernet borti hogget blir mer enn bare vann, siv og mudder. Med erkjennelsen om dets betydning får den nå en helt annen verdi. Omsorgen og bekymringen vekkes til livet. Og ikke minst engasjementet. Overalt er det nok å ta fatt i, farene truer: granplanting ("den grønne pesten"...), drenering og igjenfylling av våtmark, kulturlandskap som ikke lenger holdes i hevd. Du blir smertelig klar over at selv hyttebygging og turfolk som deg selv, oftest har en negativ effekt både på estetikk og fugleliv.

Ettersom mine turer blir stadig sjeldnere til Misværmarka føler jeg nå et visst behov for å oppsummere mine observasjoner her. I 1995 ble utarbeidet jeg i forbindelse med NOF, Bodø lokallag er rapport over fuglelivet i det aktuelle området. I ettertid er ny kunnskap kommet til og nye observasjoner gjort, og de vil bli presentert her. Men først kort om Misværmarka.

Misværmarka bruker jeg her om en dal som strekker seg opp mot Saltfjellet, med Karbø i nord til Kjukkelvannet i sør. Dalen ligger 190 meter - 220 meter over havet og bebyggelsen i Misvær. Dalen er en viktig ledelinje og rasteplass for fugler som tilhører Saltfjellets natur, og er altså en inngangsport til fjellheimen. I tillegg finner man et stort utvalg fine biotoper av ymse slag her, og området har dermed en viktig funksjon som hekkeområde. 6- 7 vann er spredt utover dalen. Mest kjent er Loddvannet, som er tatt med i verneplanen for våtmark i Nordland. Mye av området består av åkerer og slåttmark.

Jeg har valgt å sette opp en artsliste i all beskjedenhets, med kommentarer der dette er interessant.

Fugler observert i Misværmarka per 1998

Smålom	Regulær vår, sommer (næringstrekk) og høst.
Storlom	Hekker.
Horndykker	4- 8 par.
Toppskarv	Loddvannet og Skarsvannet aug. 1994.
Gråhegre	Vanlig.
Sangsvane	Regulær. 2 ad. Har hatt tilhold hele sommeren i området (samme par pendler til Oldereid, Skjerstad) de siste årene. Hekking er håpet og ventet!
Grågås	6 ind. månedskiftet april mai 1992.
Sædgås	2 ind. 16. sept. 1994.
Kortnebbgås	Regulær over området på høsttrekk, da store flokker trekker søroest opp mot Saltfjellet. Om våren følger fuglene i større grad kysten, og er langt mer fåtallig.
Kanadagås	Enkelte år i april- mai.
Brunnakke	
Krikkand	
Stokkand	
Skjeand	30. mai 1972 (Peter Havdal).
Knekkand	29. mai - 1. juni 1972 (Peter Havdal). Andre obs. nord for Trondheim.
Stjertand	Fåtallig om våren.
Toppand	Trolig den vanligste andefuglen.
Bergand	Vår(- og høst)trekk.
Sjørørre	Vår og høst.
Svartand	Vår.
Havelle	Vår med opptil 15 ind. Noen få høstobservasjoner.
Kvinand	Hekker regulært med 3- 4 par.
Lakseand	Konstantert hekkende noen få ganger.
Siland	Spoardisk.
Hønsenhauk	En hekkelokalitet er kjent. Denne finnes i åpen furuskog, og er sterkt utsatt pga. hogst og tilplantning av gran. Hekkesuksessen de siste årene er ukjent.
Spurvehauk	
Fjellvåk	Maks antall: 11 ind. 17.08. 1994
Kongeørn	
Havørn	Maks antall: 13 imm. 13. des 1993. Landet på isen

	(Skarsvannet).
Tårnfalk	
Dvergfalk	
Jaktfalk	Registrert på 70 tallet av Peter Havdal. Såvidt jeg vet er det ingen kjente hekkeplasser i de nære fjellområdene.
Lirype	
Orrfugl	
Sothøne	29.sept. – 4. okt. på begynnelsen av 70- tallet (Peter Havdal).
Tjeld	1- 2 par hekker.
Sandlo	
Heilo	Sen obs: 10. okt. 1994.
Vipe	
Rødstilk	
Brushane	Sporadisk på våren. Enkelte høstfunn foreligger av ungfugler.
Gluttsnipe	Fåtallig som hekkefugl.
Skogsnipe	Skarsvannet sommeren 1992. Nærmeste kjente hekkeplass ligger i Salt dalen, der fugler opptrer nesten årlig (egne obser., Johan Å. Asphjell pers. medd.).
Grønnstilk	Svært fåtallig på trekk. Hekker muligens ved Kjukkelvannet.
Strandsnipe	
Temmincksnipe	Svært sjelden i dalen.
Myrsnipe	Få observasjoner.
Svømmersnipe	Fåtallig om våren, alle observasjoner fra Loddvannet. Her hekker det enkelte år et par, sist i 1998.
Storspove	
Småspove	
Rugde	November- funn foreligger.
Enkeltbekkasin	
Fiskemåke	
Gråmåke	Hekket i 1997.
Svartbak	
Sildemåke	1 obs. av en 2K i mai måned.
Hettemåke	Sett på 70- tallet (Peter Havdal). Er ikke registrert ved senere anledninger i Misværmarka, selv om den opptrer fåtallig i Misvær.
Makrellterne	Er funnet hekkende.
Rødnebbterne	
Ringdue	
Bydue	1 observasjon av 3 ind.
Gjøk	
Haukugle	Har hekket i oppsatte holker. Vinteren 96- 97 ble en fersk skjære funnet i en holk, denne antas å stamme fra haukugle. Et partiell albino ind. observert 4. april 1995.
Perleugle	
Spurveugle	Hamstrer småfugler (bl. a. grønnsisik, gråsisik, kjøttmeis og dompap påvist) i sterkasser om vinteren.
Jordugle	Svært fåtallig i trekkiden, muligens hekkende enkelte år.

Flaggspett	Ingen sommerobservasjoner.
Tretåspett	
Tårnseiler	4 ind. 16.08. 1993.
Sandsvale	
Taksvale	
Låvesvale	Alle svalerartene har vist tilbakegang i løpet av 90- tallet.
Sanglerke	Observert (status ukjent) av Peter Havdal på 70- tallet.
Trepiplerke	
Heipiplerke	Sen obs: 23. okt. 1994.
Linerle	
Gulerle (såerle)	Opptil 20 par hekker i dalen.
Varsler	Kun en obs: 1 ind. jagende på en dompap 15. okt. 1995.
Sidensvans	Spredte registreringer senhøstes. En vårobs: 2. april 1994.
Fossefall	
Gjerdsmett	Varierende bestand, men generelt nokså vanlig i passende biotop.
Jernspurv	
Sivsanger	2- 3 par.
Gulsanger	1 ind. sang sommeren 1996
Munk	1 hann ved Stolpe 24. juni 1994.
Hagesanger	Et utsatt pga. planting av granåkre. Hogst av eldre løvskog med påfølgende tettere løv-krattskog i noe grad kompensierende.
Tornsanger	Syngende hann ved Vestvatn sommeren 1996. Sjelden i innlandet i Salten, noe mer vanlig i ytre strøk.
Bøksanger	1 ind. sang sommeren 1996. Biotopen bestod av høyt bevokst bjørke- og løvskog med tette trekroner.
Gransanger	Nokså vanlig. 20- 30 par. Sen obs: 29. okt. 1994
Løvsanger	Sen obs: 6. okt. 1993
Lappsanger	1 ind. sang ved Skar 5. juni 1996. Fuglen var trolig på nordtrekk. Observasjonen er godkjent av NSKF.
Fuglekonge	
Gråfluesnapper	Vanlig.
Svarthvit fluesnapper	
Rødstrupe	
Blåstrupe	Vanlig i trekkidene, hekker med en del par tilknyttet vårmark.
Rødstjert	Sjelden mer enn 4- 5 par.
Buskskvett	Spredt i kulturlandskapet. Blir stadig mer fåtallig som følge av mindre skjøtsel av åker og eng, med igjengroing av gran og bjørkekratt.
Steinskvett	Noen få par hekker ved Vestvatn, ellers bare tilfeldig. Overraskende fåtallig observert på trekk opp mot hekkeplassene i fjellet.
Ringtrost	Sees i mai på trekk opp til fjellet. Noen få sommerobservasjoner er gjort; dette tyder på næringstrekk fra hekkeplassene og ned i dalen.
Svartrost	

Gråtrost	
Måltrost	
Rødvingetrost	
Stjertmeis	Hekker år om annet, senest 2 par 1996. Typisk biotop er sumpete bjørkeskog. Ellers svært fåtallig på streif.
Svartmeis	Hekker ikke uvanlig.
Blåmeis	Hekker regulært.
Kjøttmeis	
Granmeis	
Trekryper	Sporadisk og svært fåtallig hele året. Vellykket hekking ved Skar sommeren 1996.
Gulspurv	Fåtallig hekkefugl.
Vierspurv	1 hannfugl ved Skar mai 1992. En observasjon jeg også i dag går god for, tross en nokså kort ornitologisk karriere dengang. Fuglen, som eksponerte seg godt med sang, utgjør et av funnbeholdningen i Nordland på under 5 funn.
Sivspurv	
Lappspurv	Overraskende fåtallig. Kun en registrering: Skar mai 1993.
Snøspurv	Tallrik i april – begynnelsen av mai. Lokale (Saltfjellet) hekkefugler sees i små flokker på 5- 10 ind. fra midten av mai.
Bokfink	
Bjørkefink	
Grønnfink	
Grønnsisik	
Gråsisik	
Polarsisik	Sjelden i gråsisik flokker, påtreffes særlig i nov.- des.
Bergirisk	Fåtallig i trekkidene. Flokker på 30- 40 ind. er registrert. Er for øvrig kun observert på hekkeplass i fjellet av undertegnede en gang (Kvitberget, Skjerstad). Etter mitt skjønn synes fjellhekking i Salten å være svært begrenset.
Konglebit	16 ind. 18. des. 1993. Opptredenen i Nordland er stort sett konsentrert til områder sør for Saltfjellet, og da gjerne i invasjonår. En vårobservasjon: 2 ind. 23. mai. 1993.
Grankorsnebb	Fåtallig hekkefugl.
Furukorsnebb	Hekking konstantert enkelte år.
Dompap	Lav bestand på begynnelsen av 90- tallet, har tatt seg opp etter 1996.
Gråspurv	Drastisk lokal tilbakegang.
Stær	Tilbakegang.
Nøtteskrike	4- 6 par.
Nøttekråke	1 ind. (Dalmoen) 27. sept. 1995. og 1 ind. 28. sept. 1995 (Skar). Invasjon av sibirnøttekråke i nord- vest Europa høsten 1995.
Skjære	
Kråke	
Ravn	

Antall observerte arter: 133

Brunnakke og Lunde. Begge fotos: Marin Eggen

Steinvender og Sidensvans. Begge fotos: Marin Eggen

LRSK-RAPPORT 1997

Lokal rapport og sjeldenhetskomite for Nordland hadde følgende medlemmer i 1997:

Kjell A. Meyer Mo i Rana
Johan Åge Asphjell Rognan, Saltdal
Frantz Sortland Laukvik, Vågan (sekretær)

I 1997 ble det behandlet 43 saker .
36 av sakene er godkjente , 5 saker ble underkjente og to saker er lagt til side i påvente av billedokumentasjon.
Observasjonene som ble underkjente var ;
vierspurv på Store Molla i Vågan , rosenmåke Stamsund Vestvågøy,
toppdykker Misvær Skjerstad, Svarthalsdykker Vatnet Bøds og
dobbeltekkasin Saltfjellet.

Det er oversendt 12 saker til NSKF.
2 saker er lagt til side for innsending til NSKF siden innsenderne ikke har lagt ved dokumentasjon som eksisterer.

NSKF har til nå behandlet observasjoner til og med 1996.

Vi har i 1997 fått godkjent 1 ny art og det er til nå påvist 303 arter i Nordland.
Den nye arten er tundrapiplerka fra Henningsvær 0310-96 som forøvrig er det
5. funnet i Norge.

Fortsatt mangler noe innsendt materiale fra NSKF som enda ikke er behandlet, som enghauken fra 1993.

Brilleærfuglen fra Andøy 1995 ble ikke godkjent.

Før 1997 ligger det inne Fuglekongesanger og mulig Beringteist , flere underarter og hybrider, samt arter som er sett 1 eller to ganger i fylket.

Blant annet Kumlien-måke, som er en underart av grønlandsmåke og som i så fall vil bli det første funnet i landet.

Arbeidet i LRSK mellom medlemmene har gått greit.

Det er sendt ut utkast til 97-rapport til alle lokallag og til medlemmene av LRSK.

Denne er så bearbeidet og undertegnede har tatt seg den frihet og lage en LRSK-rapport for 97 og en faunarapport for 97.

Saker som skal inn i 98-rapporten må være sekretæren i hende innen 1. mars 1999.

LRSK liste , skjema og årsrapporter kan fås ved henvendelse til ditt lokallag eller til LRSK-sekretær.

Årsrapporter fra undertegnede kan kjøpes for 30 kr.

Beste hilsner

Frantz Sortland

Toppsykker (podiceps cristatus) :

1 individ sett på sjøen utenfor Utakleiv 1405 til 1605-97.(HVA)
Dette er ny art for Vestvågøy kommune og den 4. observasjonen i fylket.
1 individ Klungset fjæra Fauske 0406-97 og 0606-97. (JÅA,THE)
Funn nr. 51 Nordland .

Gråstrupedykker (podiceps grisegena):

Sett høst, vinter og vår i Gimseystraumen ,Vågan med 4 individer som høyeste overvintrende tall 2211-97(FSO,JST og HVÅ)
1 ad Individ Selnesodden Boda 0409-0909-97 .(MEG)
1 individ Klungsetbukta Fauske 1109-97. (MEG)
1 individ Klungsetbukta Fauske 1204-97 .(ØBI,KBI)
1 til 2 individ Klungsetfjæra Fauske 0106 og 0406-97 .(MEG, HEG , JÅA og THE)
1 individ sett utenfor Sand Austvågøy 1911-97 . (FSO)

Dvergdykker (tachybaptus ruficollis):

1 individ Kjellerhaugvatnet Vega 0310 og 0610-97. (JAN)
Funn nr. 14 i Nordland .

Grålire (puffinus griseus):

2 individer sett havområdet utenfor Bø i Vesterålen 0210,0410 og 0510-97. (PIV)
Funn nr. 21 i Nordland .

Storskarv (Phalacrocorax carbo) :

feriskvansobservasjon:
6 individ i Flovatnet Vega 1409-97 og 1 juvenil i Færsetvatnet Vega 0510 og 0111-97. (JAN)
1 juvenil Ranaelva ved Storforshei 1509-97 . (Inger A. Mikalsen)

Toppskarv phalacrocorax aristoteles):

feriskvansobservasjon;
1 Individ Floavannet Vega 0209 og 0111-97 (JAN)

Egretthegre (egretta alba) :

1 egretthegre ble sett på Straumaya Bods 2106-92. (HMI)

Funn nr. 6 i Nordland.

Av de seks funnene er tre fra mai, ett fra juni, jull og august.

Knoppsvane (cygnus olor) :

Paret ved Grunnfjorden Øknes hekker, får fram 4 unger, men 17. august 97 er bare 2 unger i livet.(BHR og VCA)

Sædgås (anser fabalis) :

1 individ ved Farstadvannet 2605-97. (HVÅ)

Hele 18 individer sett i Hadselsand Austvågey

1805-97.(FSO,LPS)

1 individ Bjæranen Meley 1705-1905-97.(ØBI og KBI)

Dverggås (anser erythropus) :

Mytefjær og skitt funnet i Ranafjellene 7. august 1997. (NRL)

Tundragås (anser albifrons) :

vinterobservasjon:

1 tundragås av ukjent underart sett i Rise Vestvågey 2701-96. (SGU)

Vårtrekk:

1 individ Saupstad Gimsoy,Vågan 1505-96.(HHO,BKL,HVÅ)

Fuglen viste karakter av underart albifrons, østlig tundragås.

1 individ Åsen Vega 8805-97. (JAN)

Kanadagås (branta canadensis)II :

1 par hekket ved Kvitblikkvatn Fauske sommeren 1997.

(THE, VIA, MEG)

Ringgås (branta bernicla) :

1 individ (mørkbuket) i Halsvågen Vestvågey 1006-97 og ett individ (lysbuket) på Gimsoya 1809-97 (JST)

2 flokker på til sammen ca. 25 fugler sett over Laukvik ultimo september 97. (FSO)

4 flokker på til sammen 92 individer vest for Sola, Vega 0510-97.(JAN)

Brunakke (anas penelope) :

overvintring:

1 individ sett både på Kvalnes og på Eggum Vestvågey desember 1997. (HVÅ,IST ,HHO)

Stokkand (anas platyrhynchos) :

Partiell albinisme(delvis albino)

1 hann sett i Selsasodden Bods fra 0110-97 og ut året.

Fuglen var gjennomgående mørkpigmentert(melaattak) med hvitt bryst,hals og ytre håndvingefjær. (MEG)

Snadderand (anas strepera) :

1 hann Nordvannet Evenes 2105-94. (TMH)

1 par Kirkvannet Evenes fra 1605 til 2205-95.(TMH)

Ett par sett ved Alstad Vestvågey 0805-97 (JST)

Første observasjon på øya siden 1986.

Stjertand (anas acuta) :

overvintrende

1 hann Eggum Vestvågey 2912-97 (IST og HVÅ)

1 hann Bodsøen desember 1997. (THE, MEG og VIA)

Krikkand (anas crecca) :

overvintrende

En hann sett Eggum Vestvågey 2912-97 (IST , HVÅ)

1 individ, ung hann ble sett Bodsøen Bods 2112-97. (THE,MEG)

Knekkand (anas querquedula) :

2 hanner og 1 hannfugl Kirkvannet Evenes

1306 til 1706-97.(TMH)

1 par Tjeldøy 1405-97. (FOK)

1 par Sund Hemnes 0906-97. (HLI)

Stellerand (polysticta stelleri) :

Inntil 40 individer Andenes ,Andøy 1303 - 1503-97.

(MST med flere)

Myrhauk (*circus cyaneus*) :

1 hann sett Røssvatnet Hemnes 0507-97 . (TKS)
Funn nr. 11 i Nordland.

Sivhauk (*circus aeruginosus*) :

1 juvenil fugl Rønvikjordene Bodo 1908-87.(MEG)
Funn nr. 7 i Nordland.
Funnene fra Nordland fordeler seg slik ;
3 junifunn, 2 augustfunn og det siste er fra mai måned.
5 av funnene er fra Vega, ett fra Be i Vesterålen og dette er det første fra Salten.

Fiskeørn (*pandion haliaetus*) :

1 individ ved Grimsøy Vega 2407-97. (JAN)
Funn nr. 26 i Nordland.
1 individ Pålskogen Brønnøy 0809-97 .(HHO,BKL, JJU)
Funn nr 27. i Nordland.
Flest funn er gjort i mai måned i Nordland .

Tårnfalk (*falco tinnunculus*) :

overvintring:
1 hann Holmes Vestvågey januar/februar 1997.(BKL)
1 hann sett Grumfjør Austvågey 2702-97 . (FSO)
1 hann sett Storfjelmen Grumfjør Austvågey 1911 og 2511-97 og en hann sett Grumfjorøyene Austvågey 1911-97. (FSO)

Storfugl (*tetrao urogallus*) :

(kystobservasjoner)
1 røy sett Nord-Herøy 1405-97 . (PAS)

Åkerrikse (*crex crex*) :

1 syngende hann Valla Hemnes 2107 og 2507-97. (EMU)
Funn nr. 9 i Nordland.

Trane (*grus grus*) :

Ett individ sett Storeldvann Vestvågey fra 1105-2305-97 (HHO , KMØ)
Ett individ Kirkvaanet Evenes 2905 til 0206-97. (TMH)
1 individ Grønøy Melay 0105 til 1005-97 . (TME)
4 traner Os Kjerringøy, Bodo kommune 0206 til 0406-97 .
(A,J,Æ)
Hekking/hekkeforsøk:
1 par hekket , men ungene forsvant. Glomågdeltaet Rana 1997. (KAM)
1 par sett i spillflukt Røssvann Hemnes 1997. (KAM)

Boltit H (*charadrius morinellus*) :

To kull funnet ved Kleppstad Vågan juli 97. (JST)
Dette er første hekketfunn for Vågan .
2 par funnet hekkende Glomfjellet Melay august 1997.
(OBI)
1 engstelig individ ved Bjellavatn Rana 1207-97 .(EFU)

Tundralo (*pluvialis squatarola*) :

2 individ sett i Halsvågen Vestvågey 1309-97 og 1 individ sett Leknefjæra vestvågey 2310-97. (HVÅ)
1 individ Stemland Fauske 0609-97.(MEG, HEG)
1 individ Bodøsjøen Bodo 1209-97 (THE)
1 individ Klungsetfjæra Fauske 1309-97 (THE)

Steinvender (*arenaria interpres*) :

Vinterobservasjoner;
1 individ Blikkøer Bodo 0403-97 . (MEG)
3 fugler Blikkøer Bodo 0412-97 . (MEG)

Sandløper (*calidris alba*) :

6 individer Andøya Flystasjon 0106-97. (KSC, MST)
4 fugler Hadselsand Austvågey 1006-97. (FSO,LPS)

Tundrasnipe (*calidris ferruginea*) :

Vårtrekk:
1 individ Klungsetfjæra Fauske 0106-97 . (MEG, HEG)

Polarsnipe (calidris canutus) :

selve haastobservasjoner:

3 individer sett Laukvik Vågan 1011-2211-97. (FSO,CSO,LPS)
1 individ Vikajøleira Vega 0911-97.(JAN)

Temmincksnipe (calidris temminckii) :

Blc også i 97 sett på Sandøyrene Vestvågey og det er mulig at den hekker her. (NVL)
Noen individer sett i mai og juni på Klungretfjæra Fauske og 6 individer sett fjæra Måvær mai/juni (MEG/THE)

Grønnstilk (tringa glareola) :

Selve haastobservasjon:

1 individ Rastlandet Røst 2809-97. (MEG, HEG)

Skogsnipe (tringa ochropus) :

1 individ Stunesosen Evenes 1605-95. (TMH)
1-2 individer på tre lokaliteter i Sæhdal fra medio mai til medio juni 1997. (JÅA)
2 spillende individer Stabbforsen Hemnes 0905-97 (HLI)
1 individ Rehnåmoen Hemnes 0206-97. (HLI)

Rugde (scolopax rusticola) :

1 individ Mørkvedbukta Bodo 2712-97. (TEK)

Dobbeltbekkasin (gallinago media) :

1 spillende individ Umbukta Rana 0106-97. (HLI)
1 spillende fugl Røssvatnet Hemnes 0607-97. (TKS)

Enkeltbekkasin (gallinago gallinago) :

vinterobservasjon:

1 individ Brandsvik Vega 1201-97 og 1 individ Olaasen Vega 2003-97. (JAN)
1 individ Mørkvedbukta Bodo 0112-97. (MEG)

Storjo (stercorarius skua)

1 individ utenfor Gimsøya primo juli (JEO)
og en fugl utenfor Eggum 2308 og 2508-97 (JST)
1 individ Fugløyfjorden Meløy ultimo september 1997. (MFA)
Det siste individet er ny art for området.

Splitterne (sterna sandvicensis) :

1 individ Dypåsen Ballangen 1406-97.
(NOF-treff 1997 og HØD)
Funn nr. 2 i Nordland.
1. funnet var fra Straumøya Bodo mai 1989.

Tyrkerdue (streptopelia decaocto) :

En fugl sett på Gimsøya 2508-97. (JST)
Noen få par hekket på Kolstad og Gladstad Vega i 1997.
(JAN)
1 individ Rognan 1604 -97. (JÅA)

Turteldue (streptopelia turtur) :

1 individ Selvær Trøna 0108-95. (JER)
Funn nr. 31 i Nordland og det 2. augustfunn i fylket.
1 individ på Vallsjø Vega 0809 og 0909-97.(JAN)
Deite er ny art for Vega og funn nr. 32 i Nordland.
Vanligste måned er september med 14 funn og oktober med 8 funn.

Vendehals (iynx torquilla) :

1 individ ringmerket Ranvikjordene Bøde 0110-97. (MEG, TOP, MFA, THE)

Svartspett (dryocopus martius) :

1 hann Klubben Hennes 2709-97. (HLI)

Gråspett (picus canus) :

1 individ Eldem Vega 1210-97. Høres regelmessig der , ifølge (ASO)
1 hannfugl Phurdalen Rama 1004-97. (EFU)

Dvergspett (dendrocopus minor) :

2 par hekket i Nestbyholmen, Saltidal i 1997. (JÅA)
1 individ Tjeldnes Tjeldøya 2912-93. (TOK)
1 individ Tjeldnes Tjeldøya 1303-94. (TOK)
Tjeldnes Tjeldøya 1997:
1 hann sett 0802, 2803 og 2904-97.
2 hanner sett 2603-97 og ett individ sett 2703-97.
(TOK)
1 individ Engavågen Meløy 0504-97. (ABA)
1 individ Bjærangen Meløy 2709-97. (ØBI)
1 individ Ranvikjordet september 1997. (SRG)

Tretåspett (picoides tridactylus) :

En hofugl Nestby, Saltidal 0712-97. (JÅA)

Fjellerke H (eremophila alpestris) :

1 hekkende par Spjeltfjeldal Hennes 1907-97.
(Tore Kristian Størvoll)
Funn nr. 9 i Nordland , men den 1. konstaterte hekking i fylket.
Fra 1987 foreligger det imidlertid en
observasjon fra Gildeskål av par + 1 fugl uten at det står om det kan ha vært hekking.

Lappipierke (anthus cervinus) :

1 individ ringmerket Lauvik Vågan september 1997.(FSO)

Tundranipierke (anthus gustavi) :

1 individ sett Henningsvær Vågan 0310-96 av JST.
Funn nr 1. i Nordland og det 5. i Norge av denne estibirke pipierke.

Linerle (motacilla alba) :

overvintring:
1 individ Bjuråneset , Bryggfjeldal Hennes vinteren 97-98. (ASK)

Svartryggerle (motacilla varrellii) :

2 individ Tjongsfjorden Rødevy 3107 og 0408-97. (TOJ)
Funn nr. 3 i Nordland , de to første funnene var fra henholdsvis Vega (mars 75) og fra Bøde (juli 1996).

Gulerle H (motacilla flava) :

Vanlig hekkefugl ved Kvithlkkvatnet , Fauske og hekkefugl Djupåsen , Ballangen (SRG , HØD)

Gjerdsmett (troglodytes troglodytes) :

seine høstobservasjon/tidlig vinter:
To individer i ur ved Stamsund 2311-97.(PÅE)
1 individ Olaaksen Vega 3011, 1 individ ved Sveavatnet Vega
3112 -97. (JAN)
1 individ Blikvær Bøde 0303-97 (MEG)

Svartrødstjert (phoenicurus phoenicurus) :

1 voksen hann sett Lovund Lurøy 2205-97. (KAM og PST)
Funn nr. 8 i Nordland og det femte maifunnet i fylket.
Et annet poeng er at alle åtte funnene fordeler seg på tre lokaliteter:
Røst (4), Andøy (2) og Lovund (2).

Gresshoppesanger (locustella fluviatilis) :

I syngende individ Selvær Træna . (JER)
Funn nr. 2 i Nordland.
Det første funnet er fra Bodn leir Boda 0106-1980.

Gulsanger (hippolais icterina) :

I syngende individ ved Kirkvannet Evenes 2205-97. (TMH)
I syngende hann Moen Vega 1506-97. (JAN)
Flere syngende individer ved Boda i 1997 og i individ merket Rønvikjordene aug. 97
(MEG,THE og SRG)

Møller (sylvia curruca) :

I Individ Røstlandet Røst 2709-97.(SBA,MEG, HEG)

Hauksanger (sylvia nisoria) :

I ungfugl fanget og merket Toftan Vestvåøy 2609-97, ble også sett 2809-97 samme sted.(HVÅ)
Dette er andre funnet på Vestvåøy og 4. funnet i Nordland.
I ungfugl ringmerket Laukvik 3109-97.
Ny art for Vågan og 5. funnet i Nordland.
Med unntak av funn nr. 2 i fylket som var fra Engelaya Stelgen 1107-93 er alle funnene gjort innefor et kort tidsrom fra 2809-1410.

Bøksanger (phylloscopus sibilatrix) :

I syngende hann Bjærangen Meley 0506-97. (ØBI)
Sein høstobservasjon:
I Individ Rønvikjordene Boda 0110-97. (MEG, MFA, TOP)

Gulbrynsanger (phylloscopus inornatus) :

Et individ sett Torvdalshalsen Vestvåøy 1809-97 (JST)
og en fugl ble fanget og ringmerket på Toftan Vestvåøy 2009-97 .(HVÅ)
2 fugler fanget og merket Laukvik Vågan 2309-97 .(FSO)
Dette er funn nr. 17 ,18,19 og 20 i Fylket.
Funnene fordeler seg på følgende måte :
Vestvåøy : seks funn fra september (det ene funnet er 3 individer merka samme time)
Melay : fem funn fra september. (ett av funnene også sett primo oktober)
Vågan : fire funn fra september.
Vega : to funn, ett fra september og ett seint oktoberfunn.
Røst : to septemberfunn.
Sortland: ett tidlig augustfunn.
Tidligste observasjonsdato er fra Sortland 0408-88 og seineste dato fra Vega 2210-82.
Hvis en regner statistikk på de 22 fuglene som er sett ,viser det seg at gjennomsnittsdatoen for gulbrynsanger i Nordland i en 16-årsperiode er 22. september.
Dette er en art som sees regulært i fylket i september de senere år .

Lappmeis (parus cinctus) :

I Individ Tofte Tjeldøya 1710-92. (TOK)

Blåmeis (parus caeruleus) :

I Individ Tjeldnes Tjeldøya 30 og 3103-96. (TOK)

Svartmeis (parus ater)

(Lo-Ve)
2 kull svartmeisunger(ett på 3 pull og ett på 5 pull) ringmerket
Steirøia , Sortland 1208-97. Det dreide seg sannsynligvis om et andrekkull.
Arten har overvintret i bra antall i Sortland kommune siden 1990, og nå er den også påvist overvintrende vanlig i Råmarka i Hadstet kommune .
(BHR)

Stjertmeis (aegithalos caudatus)

2-10 individer Saltidal i perioden 2202-0505-97.(J&A)
4 individer Høyarfallmoen Saltidal 1611-97.(J&A)
10 individer Utskarpen Rana 2610-96 .(SLU)

Spettmeis (sitta europaea) :

2 individer Høyarfall Saltidal 1407-97 .
(Bjørwill Ness og Kurt Erikstad)
Funn nr. 5 i Nordland , alle funnene er fra Salten.

Trekryper (certhia familiaris) :

1 fugl Steinbekkågen Rana 2610-97 (EFU)
1 fugl sett Hestmarkåsen Eidem vega 1210-98. (JAN)

Tornskate (lanius collurio) :

1 hann Skogmo Brønnøysund 0209-97. (Morten Øystese)
Funn nr. 13 i Nordland.

Lavskrike (perisoreus infaustus) :

3 individer Stabbfossen Hemnes 2709-97. (HLI)

Nøttekråke (nucifraga caryocatactes) :

1 individ av sannsynligvis den smalnebbede underart sett Rundbein Sortland 0405-96. (BHR)
1 individ med "langt nebb" på Hayjarfallmoen, Saltdal 2012-97. (JÅA)

Skjære (pica pica)

albino skjære:

1 hvit skjære Eidet Ba i Vesterålen sommeren 1997.
(ref. Bladet Vesterålen)

Kaie (corvus monedula) :

1 individ Eogaujyen Rana 0410-97. (KAM, AEN, ASE)

Kråke (corvus corone) :

albino kråke:

1 albino kråke Olderfjorden Vågan fra høsten 1996 til utgangen av 1997. (Hilmar Olsen, Lolf Ovesen med flere.)

Kornkråke (corvus frugilegus) :

1 individ Arstoa Vega 0805-97. (JAN)

1 individ Rognan 1005-97.(JÅA)

Kjernebiter (coccothraustes coccothraustes) :

1 individ Høyjarfallmoen Saltådal 1302 og 2703-97.(JÅA)

1 individ Straumfjord Steigen 0405-97. (Ida Olsen)

1 hann Brenne Saltådal 2005-2205-97. ()

1 Individ Marken Vega 3005-97. (Knut Nikolaisen)

Dette er ny art for Vega.

Funn nr. 18,19, 20 og 21 i Nordland.

Tidspunktene for observasjoner av kjernebiter i Nordland fordeler seg på følgende måneder:
mai (10), april (5), juni (2) og februar mars og november alle med en hver.

Konglebit (picicola enucleator) :

2 hofargede fugler sett Grunnfjordmarka Austvågøy 1011-97. (FSO)

Dette er 2. observasjon på Austvågøya og Vågan.

Båndkorsnebb (loxia leucoptera) :

Arten opptrådte innvasjonsartet i Lofoten og Vesterålen høsten 1997.

De første fugler ble oppdaget på Hervyken Rast 2. august og et

betydelig antall var i Lofoten og Vesterålen ved årsskiftet.

Hervyken Rast : 0208 og 0308-97, 2 adulte hanner.(PIV)

Framneavika, Store Molla Vågan : 1208-97,2509-97 og 1010-97.

Her ble det sett flere småflokker med fra 2-7 fugler.

Flokkene inneholdt begge kjønn samt noen få ungfugler.(FSO)

Øyhelle, Store Molla Vågan : 1010-1410-97.

Under elgjakta ble det hørt noen båndkorsnebb og det ble sett to adulte hanner 1110-97.(FSO med flere)

Steirolla Sortland :(BHR)

2109-97 , 8 individer av begge kjønn og noen ungfugler.

1410-97 , 10 individer av begge kjønn samt noen ungfugler.

0811-97 , 2 hanner observert og hørt i sangflukt.

Råmarka og Markmarka Hadsel:(BHR)

Noen få småflokker med opp til 5 individer

Huseby Hadseløya Hadsel :

Medio november ble det sett flokker med båndkorsnebb , min 2-5 individer sett flere ganger sammen med

grankorsnebb.(RAN)

Austvågøy: medio oktober og ut året. (FSO og JST)

Grunnfjord,Austvågøy (Hadsel): maks 12 individer fra slutt i november og til 20 desember.

Mørkdalen,Austvågøy (Vågan): maks 5 individer sett primo desember.

Haugen, Austvågøy(Vågan): maks 21 individer sett i perioden 2011-1512-97.

Laukvikdalen,Austvågøy(Vågan): maks 16 individer sett medio desember.

Sausva,Henningsvær(Vågan): 10 individer , 4 voksne hanner og 6 hofargede fugler ble sett 0212-97 .(JST)

Hinneva:

Vatnvåg-Holandshamn: maks 7 individer sett medio desember.(FSO)

Lappspury (calcarius lapponicus) :

(kystobservasjoner)

Ogga i 97 hekket flere par på Gimsøya Vågan, den første fuglen ble sett 7. mai som er tidligste observasjon gjennom tidene.(HIVÅ)

3 par med kurtiserende atferd sett Grunnfjorden Øksnes

0806-97.(BHR)

Rettelser på 1996-rapporten

Det var en rekke feil i fjorårets rapport. Flere har kritisert dette og sekretæren tar dette til etterretning. Jeg prøver å rette opp fjorårets feil og jeg har blant annet benyttet meg av et forslag til endring fra Morten Stokke. De observasjonene som ikke er kommentert, er alle observasjoner som ble feilaktig prioritert bort.

Dverggrørdrum (Ixobrychus minutus) :

1 individ Tilremvannet Brønnøy 06-709-94.

Reff observator skal være B. Klirkeby og R. Solbekk, mens Tom Roger Østerås var den som sendte inn materialet.

En pussig historie, det var en fuglehund som kom med fuglen i munnen uten at den var skadd og dverggrørdrumen ble sluppet samme sted neste dag.

Dette er den 1. observasjon i Nordland og den 5. i Norge.

Rødhalsgås (Branta ruficollis):

1 Individ 19-2605 1993 Åse Andøya (VCR)

1 Individ 0805-94 på Karlsøyvær Bøds (THE)

Dette er den 3. og 4. observasjon i Nordland. De to første var i henholdsvis 1991 (Å Andøya) og 1992 (Trøna).

Alle funn er fra mai.

Snadderand (Anas strepera) :

1 hann og en mulig hann Sellevoll Andøy 1706-95. Reff observator skal være Johnny Bakken (JOB)

1 hann Seinesodden Bøds 1405 (MEG) og 1805-96 (NBL). Her var det feil dato og observator.

Knekkand (Anas querquedula) :

1 hann og 1 hann Stemland Fauske 21-2205-96. (MEG, THE)

2 hanner og 2 hunner Hestad Bøds 2305-96 (MEG, HEG) og 1 hann samme sted 2805-96 (MEG).

1 hann Klungestjøra Fauske 3105-96. (NBL)

Blåvingeand (Anas discors) :

1 hann sett Holandsøen Vega 1605-94. (JAN)

Dette er det andre funnet for Nordland og Norge. Det første funnet var en hann sett i Mølsøy 1906-1307 i 1991.

Svartand (Melanitta nigra) :

(stort antall)

775 individer Bilkvær Bøds 01-0206-96 (MEG)

Det dreide seg sannsynlig om ei nordtrekk.

Brilleand (Melanitta perspicillata) :

1 hann sett ved Hysværyene Vega 1407-94. (JAN). Her var kjønn utelatt.

Dette er 3. observasjon i Nordland. De to første funnene er fra henholdsvis Bjerkvik 1006-71 og fra Vega 0609-85.

Storfugl (tetrao urogallus) :

1 hann Karlsøyvær Bøds 1005-96. (MEG)

Trane (Grus grus) :

1 Individ Andenes 1805-96.

Her har det blitt skrevet feil navn på medobservator til Morten Stokke.

Reff navn skal være E. Bergersen.

Boltit (Charadrius morinellus) :

2 hekkinger Andøya 1996. (MST)

Her har det blitt skrevet feil antall, reff skal være 1 par med 2 pulli og 1 hann med 3 pulli.

Alaskasnipe (Calidris melanotos) :

1 Individ 1609-95 Valnesfjord Fauske. (MEC)

Dette er det andre funnet i Nordland. Det første var på Røst 0709-79.

Svarthalespove (limosa limosa) :

9 ad/juv. Bødsøen Bøds 2209-96 (THE).

Lappspove (limosa lapponica) :

Sett på flere lokaliteter i Bøds og Fauske i mai-juni (NBL).

Hvithalesvømmesnipe (Phalaropus tricolor) :

I humn sett Haugnes Andoya Flystasjon 13-1609-93. (MST) Her var kjønn utelatt og nærmere kommentar.
Dette var en humn og dette er det første funnet i Nordland og det tredje i Norge av denne Nord-Amerikanske arten .

Ismåse (Pagophila ebunea) :

I Indvid Skagen Hadsel 1201-93 . (VCR)
Her var det skrevet feil kommune . Rett observasjonsted skal være Skagen flyplass i Hadsel kommune.

Lunde (fratercula arctica) :

I observasjon Boda havn desember 96 . (MEG)

Furukorsnebb (loxia pytopsittacus) H :

Flere syngende hamner og reirbyggende humner Misværmarka Skjerstad 0303-96 .
Også sett furukorsnebb i området senere i sesongen . (MEG , THE)

Observatørliste LRSK-rapport 1997.

ABA- Arnfinn Bakkdund
AHE- Arild Heltmann
AJÆ- Anton Jøger
ALN- Alf Nilsen
ANÆ- Arne Nævra
AOL- Arnfinn Olsen
ASE- Asbjørn Engås
ASK- Ardis Skjensby
ASO- Alf Solrud
BHR- Bjørn Resahag
BKL- Berge Klevstad
BVÅ- Bladet Vesterkilen
CSO- Christoffer Sortland
EFU- Einar Furuheim
EMU- Ellen Murbræck
FSO- Frantz Sortland
FWE- Finn Westermann
HEG- H. Eggen
HIL- Hilmar Olsen
HLI- Hans Lind
HMI- Harald Misund
HHO- Helge Holand
HVÅ- Harald Våge
HØD- Harry Ødegård
IST- Inge Strømnes
IOL- Ida Olsen
JAN- Johan Antonsen
JBA- Johnny Bakken
JBO- Jan Bolding
JER- Johnny Eriksen
JEO- Jann Erik Olsen
JIK- Jann Inge Karlsen
JJU- John Gunnar Jullussen
JMA- Jesper Madsen
JST- John Stenersen
JÅA- Johan Åge Asphjell
JÅN- Johan L. Ågård Nilsen
KAM- Kjell A. Meyer
KBI- Kjell Birkehund
KNI- Knut Nikolaisen
KMØ- Kjell Mørk
KSC- Ketil Schjølberg
LHA- Lise Hatten
LOV- Lolf Ovessen
LPS- Lars Petter Sortland
MEG- Martin Eggen
MFA- Magnar Fagerll
MST- Morten Stokke
MØY- Morten Øystese
NRL- NOF-Rana Lokallag
NVL- NOF- Vestvågøy Lokallag
OBI- Ole Birkehund
PAS- Paul Shimmings
PIV- Per Inge Værnesbranden
PST- Per Straumfors
PÅE- Pål Eikås
RAIN- Ronny Andreassen
SBA- Steve Balnes
SLU- Stig Lundmo
SGU- Sverre Gulbrandsen
SRC- Salten Ringmerkinggruppe
THE- Thor E. Kristiansen
TKS- Tore Kristian Stovoll
TMH- Trond Magne Haugen
TOJ- Torbjørn Johansen
TOK- Tore Kristoffersen
TOP- Torbjørn Pedersen
VCA- Vidar Carlsen
VIA- Viggo Albertsen
ØBI- Øystein Birkehund

FAUNARAPPORT-NORDLAND 1997

Smålom (gavia stellata):

vinterobservasjoner:

1 adult smålom Bilkvær Bøds 0412-97 .(MEG)

3 individer Klungsetfjæra Fauske 1312-97. (MEG, THE, VIA)

24 individer opptalt under sjøfugtellingene i Lofoten medio februar 1997. (NVL)

1 Individ Iltad 0603-97 (MEG)

3 individer Kjul Vega 1403-97 (JAN)

Trekksobservasjoner:

120 individer sett medio mai 97 Klungsetbukta Fauske (THE, VIA)

Hele 121 individer sett på sørtrekk utenfor Eggum Vestvågøy 1809-97.(JST)

Storlom (gavia arctica):

3 individer sett Gimsøya 1110-97 .(JST)

Minimum 3 par hekket i Hennes kommune 1997. (KAM)

Minimum 12 par hekket i Lofoten 1997. (JST og FSO)

Islom (gavia immer):

1 Individ i overgangsdrakt Å Andøy 0405-97 .(KSC, MST)

3 individer Skagen-Vikosen Langøya 9. mai 1996.

(BHR, JMA og JBO)

14 individer opptalt under sjøfugtellingene i Lofoten medio februar 1997. (NOF -Vestvågøy)

1 islom sett Kistrand Fauske 1312-97 . (MEG, THE, VIA)

Gulnebbom (gavia adamsii):

høst/vinterobservasjoner:

1 ad. Mjønnesbukta Bøds ultimo september og ut året.

1 ad. Hopen Bøds 07-0811-97,

minimum 4 gulnebbom Klungsetbukta Fauske ultimo september og ut året.

(MEC. med flere)

3 individer på sjøen Kirkøy Vega 2602-97. (JAN)

31 individer sett under sjøfugtellingene i Lofoten medio februar 1997. (NOF-Vestvågøy)

Trekksobservasjoner:

11 individer sett på sørtrekk forbi Eggum 1809-97.(JST)

1 1k Bilkvær Bøds 1309-97 (MEG med flere)

Oversomring/tidlig høstobservasjoner:

1 2k Mjønnes Bøds 0209-97 (MEG)

Gråhegre (ardea cinerea):

overvintring, stort antall:

56 individer Melbu tettsted 1311-97 .(FSO)

16 ind. Kirkøy Vega 2903-97 og

15 individer Vallsjø Vega 0210-97 . (JAN)

Sangsvane (cygnus cygnus):

Oversomring uten hekkforsøk:

2 voksne svaner oversomret i Misværrområdet Skjerstad kommune 1997.(MEG)

1 individ Storeldvannet 0206-96. (HHO)

Hekking/hekkforsøk:(Nordland utenom Vesterålen)

Miljølykket hekking Småvatnan Meley sommeren 1997.

Vesterålen :(BHR, JBA og FSO)

11 par hekket med 24 unger som resultat.

Kortnebbgås (anser brachyrhynchus):

innlandsobservasjon:

1 individ Stormyrbassenget Hennes 2805-97.

Området ligger 2 mil fra sjøen.(HLI)

Tidlig observasjoner:

1 fugl Åsen Vega 1504-97. (JAN)

Hvitkinngås (branta leucopsis) :

Vårtrekk
Første observasjon på Vega var 4 individer Svevatnet
2204-97 .(JAN)
Største antall som ble sett på Herøy i april/mai 97 var 2265 individer. (PAS, LHA)
2 flokker på 11 og 18 fugler sett på trekk Austnesfjord Vågan 0405-97.(FSO)
Største antall på Vega var 160 individer 1505-97.(JAN)
70 individer Gimsoya 13-2005(HHO,HVÅ)
8 individer på Æsholmene Vestvågy 1505-97 (HHO, BKL)
Høstrekk
65 individer på Gimsoya 2809-97 (JST)
80 individer ved Bubraken Vega 0310-97. (JAN)

Gravand (tadorna tadorna) :

Hekking:
Hekkeforusk Alsey, Tomma Nesna kommune. Paret la to egg . (Johan Volian)
Minimum 4 hekkende par Lofoten 1997. (FSO,NVL og JST)
Stort antall:
40 individer Stenland og Fauske våren 1997. (THE og VIA)

Brunakke (anas penelope) :

sein høst/vinter
2 fugler sett Gimsoya 2211-97 (JST)
1 par Floavatnet Vega 2311-97 .(JAN)

Stjertand (anas acuta) :

vårobservasjoner:
1 par Førsetvatnet Vega 0105 og 0705-97,
høstobservasjoner:
3 individer Floavatnet Vega 2809-97 og 1 individ samme sted 1210-97. (JAN)
Hekking:
1 par hekket i Stormyrbaasengen Hemnes 1997. (KAM)

Skjeand (anas cynepeata) :

Vega 1997 :(alle obs. av JAN)
1 par Floavatnet 2904,0805, 2506 og samme sted 6 individer 2507-97. (Troilg koll.)
8 individer Holandsosen Vega 2108-97 .
1 individ Kjellerhaugvannet 0909 og 1 individ Floavatnet 1210-97.
Salten:
1 individ Hstad Boda 0109-97 . (MEG)
1 individ Selnesodden Boda 0409-97. (MEG)
2 juvenile fugler Blåskvær Boda 1409-97 .(MEG)
Ofoten:
1 par sett Kirkvatnet Evenes 0306-95 . (TMEH og AHE)

Krikkand (anas crecca) :

Tidlig vår:
1 hann Nesna 0603-97 . (KAM)

Toppand (aythya fuligula) :

sein høst/overvintrende
Et høe sett Evjestrøumen Vestvågy 2912-97. (HVÅ ,JST)
7 individer Floavann,Vega 0111-97 . (JAN)

Bergand (aythya marila) :

sein høst/vinter:
6 individer Floavatnet Vega 1210-97 .(JAN)
stort antall:
34 individer sett 12. juni 1997 Borgpollene Vestvågy .(FSO)

Praktærfugl (somateria spectabilis) :

sommerobservasjoner:
1 hann Holm-Holmen Hemnes 1105 til 0806-97 . (KAM)

Kvinand (bucephala clangula) :

vinterobservasjoner:
10 individer, hvorav 3 hanner ser for Lammøy Vega 2602-97.
(JAN)

Laksand (mergus merganser) :

Stort antall:
700 individer av hegge kjønn Bussingvika Økanen 1708-97. (BHR)

Vandrefalk (falco peregrinus) :

Totalt ble det registrert 19 hekkende par i fylket i 1997. (FSO)

Dvergfalk (falco columbarius) :

Sein observasjon:
1 individ sett 2411-97 Sortland Vesterålen .(BHR)

Jaktfalk (falco rusticolus) :

Kun 1 par ble konstatert hekkende i hele Nordland i 1997.(FSO ,KAM)

Sandlo (charadrius hiaticula) :

tidlig observasjon:
2 individer Bodesjøen Bods 1503-97. (THE)

Vipe (vanellus vanellus) :

1 individ Bodesjøen Boda 2112-97. (THE)
1 overvintrende fugl Skulbru Vestvågey januar 1996. (HHO)

Polarsnipe (calidris canutus) :

Vårtrekk:
150 fugler på det meste Klungsetfjæra Fauske mai 1997 og noen individer ved Røsvik Sørfold i mai 1997.(THE/VIA)

Storspove (numnius arquata) :

overvintrende fugl:
3 individer sett Hølnes Vestvågey 0402-96. (HHO)
Opptil 6 fugler sett ytterst av Austvågey, ved Laukvik og Hadselsand vinteren 96-97. (FSO, JST)
1 fugl sett Vik Gimseya januar 97 (FSO) og en fugl sett Sydalen
Vågan primo januar (JAN)
3 individer Vallaja Vega 1602-97 og 5 individer samme sted 0603-97 (ALN)

Svarthalespove (limosa limosa) :

Vårobservasjoner:
3-5 individer Vestvågey mai 1996. (HHO)
3-8 individer sett Vestvågey mai/juni 1997. (HHO)
1 individ Andøya Flystasjon Andøy 0505-97. (MST)
1 par samme sted 2505 og 2705-97. (MST, KSC)
3 individer Klungsetfjæra 8. mai 1997. (THE, ØBI)
Høstobservasjoner:
6 individer Leknesfjæra Vestvågey primo september 1997. (JOS,HVÅ)

Lappspove (limosa lapponica) :

vårobservasjoner:
21 individer på det meste medio mai 1995 i Tårstadosen Evenes. (TMH)
Opptil 186 individer opptalt på en gang Klungsetfjæra Fauske mai 1997. (THE)
1 individ Tennvollen Tenna 1005-97. (AN/E)
4 individer Halsvågen Vestvågey 2005-97. (HVÅ)
1 individ Valen Vallaja 2806-97.(JAN)
høstobservasjoner:
2 individer Ilstad Boda 0109-97. (MEG)
3 individer Klungsetfjæra Fauske 0609, 6 individer samme sted 1109 og 1 individ samme sted 0510-97. (MEG, TEK.)
2 fugler Bodesjøen Boda 1609-0110-97. (MEG, THE,VIA)
5 individer Leknesfjæra Vestvågey 1309 og til 2410-97 da kun ett individ ble sett. (HHO, HVÅ)
5 fugler Strenden Laukvik Vågan 2209-97. (FSO)

Rødstilk (tringa totanus) :

øvervintring:

To individ på Sandøyene Vestvågey 2912-97 .(IST, HVÅ, og HHO)

Vega

2 individer Vallsjøene 0212 og 3 individer 2112-97.

1 individ Vallsjø 1201,0502 og 0502 -97.

3 individer samme sted 2302 og 2402.(JAN)

Gluttsnipe (tringa nebularia) :

(Lo-Ve)

1 individ i Leknesfjæra 0109-97 (NOF-Vestvågey.)

2 individer Høgtun ,Sar Herøy 1705-97 .(PAS)

Sein høstnotering:

1 individ Vikåsleirane 1410-97.(JAN)

Fiskemåke (larus canus) :

vinterobservasjon, stort antall:

25 individer Mjonesbukta medio desember 1997. (THE)

Polarmåke (larus hyperboreus) :

1 juvenil fugl Vallsjø Vega 1905-97.(JAN)

2 individer Bods havn 0211-97 .(THE, VIA og MEG)

1 adult fugl Bods havn 2812-97. (THE)

Inntil 6 polarmåker sett daglig utenfor Bø i Vesteråken i perioden 2. oktober til 5. oktober 1997. (PIV)

4 polarmåker sett på nordtrekk Sand Austvågey 1304-97. (FSO)

Grønlandsmåke (larus glaucoides) :

1 individ på Kvalnes 0102-97.(HHO,BKL,JJU,JB)

Flere individer Henningsvær februar og mars 97. (JST)

1 ungfugl, antakelig 2k sett Delp Austvågey 1304-97.(FSO)

høstobservasjon:

1 1k Saltstraumen Bods 1110-97. (MEG)

Sildemåke (larus fuscus) :

Vega

I alt 3 hekkende par, 1 par vellykket.

Maks antall 11 individer 0209-97 Båtsneset. (JAN)

35 par hekket Støttvær Meley 1706-97. (NSS)

45 individer opptalt i kulturlandskapet Vestvågey mai 1997.(BKL,HHO,HVÅ,JST og FSO)

Alkekonge (alle alle)

400 individer Saltstraumen 2812-97 . (THE)

Ringdue (columba palumbus) :

(Lo-Ve)

Flere observasjoner av enkeltfugler og par i Sætranlia Vestvågey, gjør at det er mulig arten hekker på øya.

Arten er blitt vanlig, men fåtallig i Lofoten i trekktida.

(HVÅ, FSO)

Snøugle (nyctea scandiaca) :

1 fugl sett Innhavet Hamarøy 1006-97 . (FWE)

1 individ Glomfjellet Meley mars 1997. (JIK)

1 individ Glomfjellet , Meley mai 1997 (BSC)

Spurveugle (glaucidium passerinum) :

1 spurveugle hadde matlager i sterkaase i Måsvær Skjerstad vinteren 96-97. (MEC)

1 individ Leirskardalen Hennes 0501-97.(HLL)

Tårnseiler (apus apus)

(Lo-Ve)

1 individ Laukvik Vågan primo august 97. (FSO)

Hekking:

Flere par hekket i Kirkegården på Rognan kirke også 197 som vanlig. (JÅA)

1 hekkende par

Flaggspett (dendrocopos major) :

Arten opptrådte innvasjonsartet i fylket fra Salten og nordover fra primo august og ut året.

Ai mange fugler holdt seg lenge på kystlokalteter skyldes nok den gode frøsettinga på gran .(THE, HVÅ , BHR og FSO)

Rødvingetrost ((turdus iliacus) :

vinterobservasjoner:

4 individer Rønvlkjordene Bodo 0912-97 . (MEG)

1 individ Eggum Vestvågøy 2701-96. (HHO)

Tornsanger (sylvia communis) :

1 yngende hann Sund Hemnes 1406-97. (HLI)

Fuglekonge (regulus regulus) :

(Lo-Ve)

Flere par hekket i Sortland og Hadsel kommune i 1997.

Arten overvintret også i et bra antall i begge disse kommunene.

(BHR)

Bokfink (fringilla coelebs) :

Vinter:

Maks 5 individer på foringsplass Høyjarfallmoen Saltdal januar februar 1997. (JÅA)

1 hann på foringsplass Nesna tettsted vinteren 96-97. (Stora)

Bjørkefink (fringilla montifringilla) :

Vinter:

1 hann på foringsplass Høyjarfallmoen Saltdal desember 1997.(JÅA)

Grønnsisik (carduelis spinus) :

(Lo-Ve)

1 Individ sett Gravdal 0705-97 .(HHO)

1 hok merket Laukvik Vågan 1405-97. (FSO)

Grønnfink (carduelis chloris) :

Kystbekking i nye områder:

1 par hekket Selvær Træna 1997 og 1 hekking Seløy (TRS)

Grankorsnebb (loxia curvirostra) :

(Lofoten og Vesterålen)

sommerobservasjon:

1 hann ble funnet drept etter kollisjon mot rute på Klevstad Vestvågøy medio juni 97. (BKL)

høstobservasjoner:

Arten opptrådte invasjonarten i Lofoten og Vesterålen sammen med båndkorsnebb.

Ganske store flokker på 50-70 fugler ble sett på flere lokaliteter.

Størst antall på Langøya Vesterålen, samt nordre del av Austvågøy og Store Molla i Vågan kommune.

Invasjonen ble registrert fra primo september og ut året.

(BHR,RAN,FSO,JST,HVÅ og BKL)

Snøspurv (plectrophenax nivalis) :

(vinter)

1 Individ Mørkvedbukta Bodo 0112-97 .(MEG)

1 Juvenil hann Steinbekkhaugen Rana 1996-97 (KAM, Nelly og Kjell Hansen)

5 individer i flokk sett i havna Laukvik 0801-97 . (FSO , CSO)

Observatørliste LRSK/Fauna -rapport 1997.

ABA- Arnfinn Bakklund
AHE- Arild Holtmann
AJÆ- Anton Jøger
ALN- Alf Nilsen
ANÆ- Arne Nævre
AOL- Arnfinn Olsen
ASE- Asbjørn Engås
ASK- Ardis Skjensby
ASO- Alf Solrud
BHR- Bjørn Resehag
BKL- Børge Klevsfald
BVÅ- Bladet Vesterålen
CSO-Christoffer Sortland
EFU- Einar Fururheim
EMU- Ellen Murbræck
FSO- Frantz Sortland
FWE- Finn Westermann
HEG- H. Eggen
HIL- Hilmar Olsen
HLI- Hans Lind
HMI- Harald Misund
HHO- Helge Holand
HVA- Harald Våge
HØD- Harry Ødegård
IST- Inge Strømnes
IOL- Ida Olsen
JAN- Johan Antonson
JBA- Johnny Bakken
JBO- Jan Bolding
JER- Johnny Eriksen
JEO- Jann Erik Olsen
JIK- Jann Inge Karlsen
JJU- John Gunnar Juliusen
JMA- Jesper Madsen
JST- John Stenersen
JÅA- Johan Åge Asbjell
JÅN- Johan I. Agård Nilsen
KAM- Kjell A. Meyer
KBL- Kjell Birkefald
KNI- Knut Nikolaisen
KMØ- Kjell Mørk
KSC- Kjetil Schjølberg
LHA- Lise Hatlen
LOV- Lolf Ovesen
LPS- Lars Petter Sortland
MEG- Martin Eggen
MFA- Magnar Fagerli
MST- Morten Stokke
MØV- Morten Øystevic
NRL- NOR-Rana Lokallag
NVL- NOR- Vestvågøy Lokallag
OBI- Ole Birkefald
PAS- Paul Shimlings
PIV- Per Inge Værnesbrunden
PST- Per Strømfors
PÅE- Pål Eikås
RAN- Romy Andreassen
SBA- Steve Balnes
SLU- Stig Lundmo
SGU- Sverre Gulbrandsen
SRG- Salten Ringmerkinggruppe
THE- Thor E. Kristiansen
TKS- Tore Kristian Størvoll
TMH- Trond Magne Haugen
TOJ- Torbjørn Johansen
TOK- Tore Kristoffersen
TOP- Torbjørn Pedersen
VCA- Vidar Carlsen
VIA- Viggo Albertsen
ØBI- Øystein Birkefald

